

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน

- 1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.2 รูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 ประโยชน์และความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4 กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.5 ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.6 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.7 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.8 การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 งานวิจัยในประเทศ
- 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยในชั้นเรียน

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันดังนี้ บุญมี พันธุ์ไทย (2542, 21) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อความรู้หรือข้อคำตอบที่มีลักษณะเป็นแบบแผน เทคนิค วิธีการหรือผลผลิต ที่ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

กาญจนา วัฒนา (2544, 9) กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นการวิจัยที่มีรูปแบบ

ของการวิจัยเชิงทดลองและการวิจัยเชิงบรรยายผสมผสานกัน การวิจัยในชั้นเรียนนี้เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือได้เท่านั้น แต่ยังเน้นที่การแก้ปัญหาในชั้นเรียนอีกด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นการวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอน คือ สอนไปวิจัยไปแล้วนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนและทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

พิชิต ฤทธิจรูญ (2544, 21) กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนว่า หมายถึง กระบวนการสืบค้นหาข้อเท็จจริง คำตอบ องค์กรความรู้ใหม่ หรือการสร้างพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้เพื่อให้ได้ข้อค้นพบคำตอบ องค์กรความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมที่เชื่อถือได้

สำนักงานพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2544, 7-8) ได้ให้ความหมายว่าการวิจัยในชั้นเรียนคือ การเรียนการสอนที่เน้นการจัดกระทำของครูซึ่งมีผลปฏิสัมพันธ์โดยตรง (Interaction) กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทัศนคติตามที่ครูต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งไม่ใช่เพียงการอ่านหรือเขียนตามคำบอกหรือสอนบวกลบบนกระดานเท่านั้น แต่ยังหมายถึงท่าทีของครู (Human Action) ในการกำหนดคุณภาพของการถ่ายทอดสิ่งที่สอน การแก้ปัญหาการรับรู้ การแปลความหมาย เพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้ (Interpretive Reflective) ซึ่งครูต้องมีจิตใจช่วยเหลือเด็กตามหน้าที่ (Commitment to the Caring Help for Action) รวมทั้งบุคลิกภาพของครู ซึ่งต้องประกอบด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผล (Critical Emancipator Style) และศักยภาพในการเรียนรู้ของเด็ก

ประวิต เอรารวรรณ์ (2542, 5) ให้ความหมายของการวิจัยปฏิบัติการว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันอย่างเป็นระบบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเพื่อทำความเข้าใจต่อปัญหาหรือข้อสงสัยที่กำลังเผชิญอยู่ และให้ได้แนวทางการปฏิบัติหรือวิธีการแก้ไขปรับปรุงที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ในการปฏิบัติงานกล่าวคือ การวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชั้นเรียน โดยที่ครูพยายามปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองจากการสะท้อนตนเอง การหาข้อสรุปเพื่อแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่รวมทั้งการใช้ความเข้าใจและมโนทัศน์ของตนเองมากกว่าของผู้เชี่ยวชาญการวิจัยปฏิบัติการจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ความสามารถหรือควบคุมสภาพการที่เป็นอยู่ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, 13) ได้กล่าวว่าการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีการดำเนินงานเป็นระบบ

แบบแผนชัดเจน มีจุดเน้นที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด และมีลักษณะเฉพาะเจาะจงต่างจากการวิจัยทั่วไป

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2549, 15) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน เป็นการวิจัยที่นำไปพร้อมกับการเรียนการสอน ครูผู้สอนเป็นผู้ทำวิจัย ใช้ผลลัพธ์จากการทำวิจัยนั้นปรับปรุงการถ่ายทอดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของผู้เรียน

สุวิมล ว่องวาณิช (2549, 21) ได้กล่าวว่าการวิจัยในชั้นเรียนหมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลมาใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสวิพากษ์อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแนวทางที่ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของครูและนักเรียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นระบบ โดยครูผู้สอนจะต้องมองคุณภาพของสภาพแวดล้อมในการเรียน บทบาทของการใช้เทคโนโลยี ประสิทธิภาพของการให้ประสบการณ์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนและนำผลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

รูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือวิจัย ปฏิบัติ เป็นวิจัยที่ครูจัดทำขึ้นเอง เป็นวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างการวิจัยและการปฏิบัติงาน ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะเฉพาะหรือจุดเน้นที่แตกต่างจากการวิจัยประเภทอื่นหลายอย่างดังนี้ (บุญมี พันธุ์ไทย, 2542, 12)

1. เป็นการวิจัยที่ครู อาจารย์ ที่ทำหน้าที่สอนในชั้นเรียนนั้นเป็นผู้ทำวิจัยขึ้นเอง คือ ขณะที่ทำการสอนเมื่อพบปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหรือนักศึกษา ครู อาจารย์ที่รับผิดชอบสอนอยู่จะลงมือคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหาขึ้นเอง
2. เป็นการวิจัยในสถานการณ์จริงของห้องเรียน ไม่ได้จัดสถานการณ์ใหม่หรือห้องเรียนใหม่ขึ้นมาสำหรับการวิจัยโดยเฉพาะ ข้อมูลต่างๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยจะมีความเที่ยงตรงสูง
3. เป็นการวิจัยที่มุ่งเอาผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใดเพื่อให้นักเรียนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นการวิจัยที่ทำควบคู่ไปกับการเรียนการสอน นั่นคือครู อาจารย์จะทำหน้าที่สอนไปและทำการวิจัยไปพร้อม ๆ กัน

5. เป็นการวิจัยที่มีเป้าหมาย เพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุงการเรียนการสอนในวิชาที่ครู อาจารย์รับผิดชอบ นั่นคือการกำหนดปัญหาที่วิจัยเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ในชั้นเรียนและครู อาจารย์ ได้เลือกวิธีการแก้ปัญหาครั้งนี้ เลือกใช้วัสดุการสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน เทคนิคการสอนหรือใช้วิธีการหลายๆ อย่างผสมประสานกันแล้วนำวิธีการที่ได้เลือกไว้ไปดำเนินการสอนติดตามดูผลเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

ถ้าครู อาจารย์ มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากทั้งต่อตัวนักเรียนและตัวครู อาจารย์เอง กล่าวคือผลงานวิจัยที่ได้ ครู อาจารย์จะนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็จะส่งผลไปยังตัวนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งคุณภาพด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เมื่อผลงานการวิจัยได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนดังกล่าวแล้ว ผลงานวิจัยนี้ ครู อาจารย์ก็ยังสามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้

นอกจากนี้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนยังมีนักการศึกษา และหน่วยงานได้กล่าวถึงไว้ดังนี้สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, 8) กล่าวถึงลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งถือเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการทางการศึกษา 3 รูปแบบดังนี้

1. การวิจัยโดยครูเพียงคนเดียว (Individual Teacher Action Research) เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครูพบปัญหา ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน แล้วครูต้องการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยด้วยตัวเอง หรือครูที่ต้องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยขอความช่วยเหลือ หรือมีผู้คอยให้คำปรึกษา เป้าหมายการทำวิจัยก็เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอนหรือสื่อการเรียนรู้รวมทั้งการเรียนรู้พฤติกรรมของนักเรียน โดยครูจะต้องพยายามค้นหาเทคนิคหรือวิธีการแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่ โดยอาจต้องอาศัยข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง ทั้งข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ผู้ปกครอง หรือสภาพแวดล้อมที่บ้าน ในขั้นตอนการทำงานทั้งหมดเป็นความสามารถที่จะใช้ข้อมูล และการแปลผลข้อมูลของครูเพียงคนเดียว การวิจัยประเภทนี้เรียกว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) โดยเน้นให้ครูใช้ห้องเรียนของตนเองเป็นเสมือนห้องทดลอง กระทำการปรับปรุงทั้งการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงคือ ผู้เรียน ขณะเดียวกันยังส่งผลให้ครู ได้พัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย โดยรูปแบบการวิจัย สามารถศึกษาจากนักเรียนเพียงคนเดียว (Case Study) หรือศึกษาวิจัยทั้งห้องเรียนซึ่งแล้วแต่ขนาดผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนนั่นเอง

2. การวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือ (Collaborative Action Research) เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครู 2 คน พบปัญหาในการจัดการเรียนรู้เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน จากนั้นจึงวางแผนการทำวิจัยร่วมกัน ครูที่ทำวิจัยในลักษณะนี้อาจอยู่ในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียนกันก็ได้ แต่มีปัญหามุ่งแก้ไขเหมือนกัน

3. การวิจัยในระดับโรงเรียน เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของโรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหัวหน้าทีมคณะวิจัยประกอบด้วยคณะครู บุคลากรอื่นในโรงเรียน รวมทั้งชุมชน และคณะที่ปรึกษาจากภายนอกมุ่งเน้นการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ การปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน การพัฒนานักเรียน และการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ถือเป็น การวิจัยที่ซับซ้อนที่สุด มุ่งหวังให้บุคลากรทุกคนของโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัย ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ให้เกิดการทำงานเป็นทีม บุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทุกคนได้รับรู้ถึงปัญหาของโรงเรียนร่วมกันอันจะนำไปสู่การร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์และความสำเร็จของโรงเรียนต่อไป

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2544, 34 - 36) กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่จัดเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดปฏิบัติการนิยม (Practical Action Research) ซึ่งเน้นที่กระบวนการและการนำผลการวิจัยไปใช้จริงในทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยทันที มีการวิจัยในชั้นเรียนส่วนน้อยที่จัดเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดปฏิรูป (Critical / Emancipatory Action Research) ซึ่งเน้นการวิพากษ์วิถีสถานที่เป็นอยู่และมุ่งไปสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบกว้างกว่า ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างเต็มรูปหรือเฉพาะส่วนก็ตาม นักวิจัยทางการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจงและต่างจากการวิจัย ทางการศึกษาทั่วไป ดังนี้

1. จุดเริ่มต้นการวิจัย การวิจัยมีจุดกำเนิดจากสภาพปัญหาหรือข้อข้องใจในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้นด้วยวิธีการวิจัยปัญหา วิจัยจึงเริ่มจากความคิดของครูมากกว่าความคิดของผู้อื่นและไม่ได้นำด้วยหลักการทฤษฎีโดยตรง ทั้งนี้หลักการทฤษฎีทางการศึกษาจะนำมาใช้สนับสนุนในภายหลัง เช่น ในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่สมเหตุผลตามหลักจิตวิทยา เป็นต้น

2. ขอบเขตของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยในชั้นเรียนจะมีลักษณะ ดังนี้ คือ แคบและเฉพาะเจาะจงในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาวิจัย (Research Problem) เรื่องที่วิจัยอาจเป็นประเด็นที่เล็ก แต่สำหรับครูแล้วจะมีความหมายสำหรับการเรียนการสอนโดยตรง

2.2 ประชากร มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน

ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนหรือสภาวะการเรียนรู้หนึ่งๆ (Classroom Context)

ในการศึกษาอาจมุ่งที่นักเรียนเฉพาะราย นักเรียนห้องหนึ่งหรือหลายห้องเรียนที่ครูผู้ทำการวิจัยนั้นมีส่วนรับผิดชอบในการเรียนการสอนอยู่ขณะนั้น ดังนั้น จึงไม่ต้องสุ่มนักเรียนจากกลุ่มประชากรเพื่อจัดให้เป็นกลุ่มทดลอง

2.3 การนำผลวิจัยไปใช้ การวิจัยมุ่งผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูในสภาพแวดล้อมที่ทำการวิจัยนั้นๆ โดยตรงไม่มุ่งเพื่อนำไปใช้ในวงกว้าง กล่าวคือ ไม่มุ่งข้อสรุปเชิงนัยทั่วไป ผู้ที่จะได้รับประโยชน์โดยตรงคือนักเรียนของครูผู้วิจัยนั้น

2.4 ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางกระบวนการวิจัยทั้งหมด กล่าวคือ ครูเป็นต้นคิดและเป็นเจ้าของงานวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยครูคนเดียวหรือโดยคณะครูร่วมกัน อีกทั้งอาจมีนักการศึกษาระดับปฏิบัติ เช่น ศิษยานุศิษย์ร่วมในการวิจัยด้วยในฐานะนักวิจัยภายนอกขึ้นอยู่กับขอบเขตของการวิจัย

2.5 การวิจัยจะดำเนินการไปพร้อมๆ กับการเรียนการสอนตามปกติให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ผู้เรียนไม่รู้ตัวว่าอยู่ภายใต้สภาวะการวิจัย ผลการวิจัยจึงอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ธรรมชาติของห้องเรียนที่เป็นปกติวิสัย

2.6 กระบวนการวิจัยมีการเชื่อมโยงระหว่างการคิดเชิงสะท้อน (Reflective Thinking) และการปฏิบัติ (Action) อย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการพินิจพิเคราะห์ทบทวนให้กระจ่างแจ้งทั้งก่อนระหว่าง และหลังการทดลองปฏิบัติ นั่นคือกระบวนการ “คิด ทำ ทบทวน” นั่นเอง

2.7 วิธีการวิจัย วิธีวิจัยมีความยืดหยุ่น ปรับให้เหมาะกับสภาพการเรียนการสอน เป็นการปรับใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลองอย่างเหมาะสมกับปัญหาและดำเนินการได้อย่างกลมกลืนกับการสอนของครู อาจจะเป็นการทดลองรายกลุ่มหรือการทดลองเฉพาะราย ใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลายทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อสะท้อนผลการทดลองปฏิบัติได้ตรงตามความจริงให้มากที่สุด ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลเท่าที่จะเอื้อประโยชน์ในการอธิบายผลการทดลองได้ชัดเจน

จะเห็นได้ว่างานวิจัยทั่วไปที่อิงทฤษฎีและหลักการที่เข้มงวด แต่การวิจัยในชั้นเรียนนั้น อาจจะมีการยืดหยุ่นไปบ้างในการอธิบายผลการทดลองปฏิบัติของครู และอาจจะถือว่าไม่มีคุณค่ามากนักในเชิงวิชาการแต่แท้จริงนั้น คุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียนนั้นคือ ประโยชน์ทางปฏิบัติโดยตรงต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเท่าที่ครูผู้วิจัยนั้นต้องการ อีกทั้งกระบวนการสะท้อนความคิดของครูจะช่วยเสริมความแกร่งของงานวิจัยได้ดียิ่งขึ้นด้วย

ประโยชน์และความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2549, 17) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่าให้ผลประโยชน์แก่ 3 ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการเรียนรู้ตรงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์กำหนด เนื่องจากได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติที่เหมาะสม ส่วนที่เป็นปัญหาที่ได้รับการคัดแปลงแก้ไขโดยการศึกษา ค้นคว้าหาวิธีการและเครื่องมือจากครู ในอีกส่วนหนึ่งนักเรียนเองก็ต้องทำวิจัยเพื่อการเรียนรู้ของตนอีกด้วย

2. ครูส่งมอบความรู้ ทักษะ และเจตคติแก่นักเรียนอย่างมีแผนการ เป็นกระบวนการพัฒนานักเรียนไปตลอดเส้นทางการส่งมอบการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นเทคโนโลยีการเรียนการสอน การถ่ายทอดสมรรถนะให้แก่ นักเรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับผลงานทางวิชาการที่มีประสิทธิผล บริหารงานวิชาการอย่างเป็นกระบวนการ ยกย่องการศึกษาค้นคว้าต่อคำถามทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังวิจัยด้านธุรการ งบประมาณ ด้านบุคลากร อีกด้วย เพื่อประเมินผลการบริหารงานของฝ่ายบริหาร จะได้ทราบจุดที่ต้องการปรับปรุงให้การบริหารมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544, 7) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่ามีดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ครูมีพลังอำนาจในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้มากยิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้ครูทำงานได้อย่างมีระบบ ประสพผลสำเร็จในการทำงาน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและภาคภูมิใจในวิธีการที่นำมาใช้
4. ช่วยให้โรงเรียนสามารถกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมีผลการวิจัยรับรอง
5. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

นอกจากนี้กรมวิชาการ (2544, 3) ยังกล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการวิจัยว่าโดยปกติผู้สอนได้ทำการวิจัยอยู่ตลอดเวลาด้วยการศึกษาหาสาเหตุและสังเกตในขณะที่กำลังสอนไม่ว่าจะเป็นในโครงสร้างของวิชาที่สอน (หลักการ วัตถุประสงค์ คาบเวลาฯ) เนื้อหาที่สอนวิธีสอนและการประเมิน ในขณะที่เดียวกันก็สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน สิ่งต่างๆ และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนตลอดจนถึงแวดล้อมในสถานศึกษา การกระทำของผู้สอนดังกล่าวนี้เป็นการทำ

วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเพียงแต่ไม่ได้ใช้วิธีการตามกระบวนการวิจัยเข้ามาเสริมซึ่งกระบวนการวิจัยจะช่วยให้การศึกษา การสังเกต การหาเหตุผลเป็นไปอย่างมีระบบด้วยการจัดบันทึกเพื่อนำมาวิเคราะห์ แปลผล ซึ่งอาจทำด้วยตนเองหรือทำร่วมกันเป็นระดับชั้น หรือระหว่างสาขาวิชา หมวควิชาเป็นการวิจัยที่เน้นการแก้ปัญหาในทางปฏิบัติมากกว่าเน้นการแก้ปัญหาในทางทฤษฎี การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการวิจัยมีประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนมีความเข้าใจที่จะใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนางาน คือ พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครู
2. ทำให้ผู้สอนได้รับรู้มีความเข้าใจ ร่วมมือกันส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนางาน และให้มีความเข้าใจพื้นฐานการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ทั้งของตนเองและผู้เรียน

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2544, 10) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัยในชั้นเรียนนั้นเกิดจากแนวคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติโดยมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัย
2. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู การวิจัยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมให้อาชีพของครูมีการพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพของตน
3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ
4. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนนับว่าเป็นการวิจัยเบื้องต้น และจะมีการพัฒนาให้เกิดการวิจัยในระดับสูงต่อไป

กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2542, 10 -11) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยิ่งขึ้นเพราะครูสามารถใช้นวัตกรรม วิธีการ เทคนิคการสอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ในการแก้ปัญหการเรียนการสอน
2. ทำให้ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถนำข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัยมาใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน
3. ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมจนบรรลุศักยภาพสูงสุด เนื่องจากครูสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน
4. ทำให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ใช้ปรับปรุงพัฒนางานบริหาร

และจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ครูใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้น

6. ทำให้มีข้อมูลในการปรับปรุงหรือคัดแปลงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีระบบ

7. ทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานหรือกำหนดนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร
ห้องพระมณ ตรียมงคลกุล (มปป., เอกสารอค์สำเนา) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวิจัย
เชิงปฏิบัติการ (Action Research) ไว้ 4 ประการ คือ

1. เป็นการวิจัยที่เรียกว่า (Self - reflective Inquiry) กล่าวคือไม่ใช่มุ่งพัฒนาความรู้ใหม่
แต่จุดเน้นอยู่ที่การมองสะท้อนกลับสภาพการณ์หรือปัญหาที่ตนเผชิญอยู่ เช่น ปัญหาที่ครูพบใน
การเรียนการสอนซึ่งเป็นปัญหาใกล้ตัว ไม่ใช่ปัญหาที่เกิดจากภายนอก

2. เป็นการวิจัยที่ดำเนินการโดยผู้มีส่วนร่วมโดยตรงในหน่วยงานหรือองค์กรนั้น
ตัวอย่างเช่น ในกรณีโรงเรียนจะเป็นการวิจัยโดยครูในโรงเรียนนั้น และถ้าจะให้ดีที่สุดควรจะเป็น
การวิจัยร่วมกันของคณะบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Collaborative / Participatory Research) ในกรณี
การวิจัยในชั้นเรียนอาจเป็นการวิจัยร่วมกันระหว่างครูและนักวิจัยสนับสนุนภายนอกก็ได้

3. เป็นการวิจัยเพื่อหวังผลในการปรับปรุงหรือการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน
หรือองค์กรนั้นๆ โดยตรง ในกรณีการวิจัยในชั้นเรียนนั้นจะเป็นการดำเนินการเพื่อปรับปรุง
หลักสูตร โครงการ หรือการเรียนการสอนของครูผู้ดำเนินการวิจัยนั้น ซึ่งเป็นการมุ่งผลในการ
ปฏิบัติอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามแนวทางใดแนวทางหนึ่ง คือ การปรับวิธีการเดิม
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หรือการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ

4. เป็นการวิจัยที่มีการทดสอบวิธีการปฏิบัติจริงในสถานที่จริงโดยทันที และทำ
การวิเคราะห์ผลของการปฏิบัตินั้นๆ (Critically Examined Action) โดยผู้วิจัยเอง คณะกรรมการ
ด้านการอ่าน / ภาษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา สมาคมการอ่านระหว่างประเทศ (Reading /
Language in Secondary School Subcommittee of International Reading Association) (1989)
กล่าวถึงและสรุปผลเกี่ยวกับประโยชน์ของการวิจัยว่าเมื่อมีการมอบหมายภาระงานไม่ว่าจะ
ระดับไหน มักจะมีคำถามว่าใครได้อะไรจากภาระงานดังกล่าว หรืออาจจะมีคำถามสั้น ๆ ว่าเพื่อ
อะไร งานวิจัยในชั้นเรียนก็เช่นกันเมื่อมีคำถามว่าทำไมต้องทำคำถามที่ตามมาก็คือ ได้อะไร
จากการทำวิจัยในชั้นเรียน และสรุปถึงประโยชน์ของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
(สุวิมล ว่องวานิช, 2544, 5 - 6) ดังนี้

1. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน

2. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี

3. ปรับเปลี่ยนบทบาทครูใหม่
4. เสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน
5. ทำให้ได้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล
6. กระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ
7. กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผล
8. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ
9. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู
10. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ
11. ช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน
12. ทำให้ครูสามารถเป็นองค์กรที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ (Change Agent)

กล่าวโดยสรุปถึงประโยชน์และความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า การที่ครูสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนได้จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับวงการศึกษา เพราะคุณค่าหรือผลงานจากการคิดค้นนวัตกรรมการศึกษาขึ้นมาใช้ได้ผลนั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานทางการศึกษา เช่น

1. นักเรียน นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน บางคนเรียนรู้ได้เร็วก็ไม่สร้างปัญหาให้ครูผู้สอน แต่นักเรียนที่เรียนช้าและครูยังใช้การสอนแบบเดิมนักเรียนพวกนี้จะเรียนตามไม่ทัน และอาจสร้างปัญหากับครู โรงเรียนและสังคมส่วนรวมการที่ครูไม่วางเฉยแต่ได้พยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาอย่างมีหลักการแล้วคิดหาทางแก้ไขสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้ นักเรียนเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน จนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นในระดับที่น่าพอใจและไม่มีปัญหาการเรียนอีกต่อไป

2. ครูจะมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คือ การวางแผนทำงานประจำ เช่น การวางแผนการสอน การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม การประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจน ทำให้ทราบผลการกระทำว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใดอย่างไร โดยการท้าวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมในการคิดแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังสามารถใช้ผลงานวิจัยที่ครูเป็นผู้จัดทำประกอบการพิจารณาเลื่อนระดับตำแหน่งได้

3. โรงเรียน ครูจะมีความสัมพันธ์มากขึ้น เนื่องจากได้ร่วมกันคิดหาปัญหาการวิเคราะห์หาสาเหตุ การเขียนรายงาน เนื่องจากครูแต่ละคนมีความถนัดหรือความชำนาญแตกต่างกัน หากได้ระดมสรรพกำลังจากความถนัดของแต่ละคนแล้วก็จะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น ครูคณิตศาสตร์ มีความถนัดในการคิดคำนวณการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

ครูบรรณรักษ์ช่วยดูแลการเขียนบรรณานุกรม ครูภาษาไทยช่วยตรวจสอบการสะกดคำ ครูภาษาอังกฤษช่วยด้านการอ่านเอกสาร ตำรา งานวิจัยจากต่างประเทศ เป็นต้น การที่ครูต้องศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่ตนรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ที่มีความชำนาญจะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดสาเหตุและชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน เพื่อการแก้ปัญหาได้ตรงจุดยกระดับมาตรฐานวิชาการของโรงเรียนให้สูงขึ้น

4. วงการศึกษา ผลงานวิจัยที่ได้นอกจากจะได้รับการเผยแพร่โดยทั่วไปแล้วจะเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องภาพลักษณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพครูจะดีเป็นที่ยอมรับในสังคม งานการวิจัยในชั้นเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ซึ่งจะสามารถยกระดับการศึกษาของชาติโดยรวมให้สูงขึ้นด้วย

กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

การทำวิจัยในชั้นเรียนมีกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ คือ เริ่มต้นจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอะไรบ้างวางแผนเพื่อแก้ปัญหาลงมือปฏิบัติตามแผนแล้วสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการเริ่มต้นใหม่ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้ (บุญมี พันธุ์ไทย, 2539, 10)

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการสอนของครูเอง โดยผลจะไปปรากฏที่นักเรียน ถ้าครูสอนดีสอนเก่งจะทำให้เด็กเรียนมีคุณภาพดีไปด้วย แต่ถ้าการสอนของครูไม่ดีก็จะทำให้เด็กเรียนมีคุณภาพไม่ดีไปด้วย ซึ่งครูหรือผู้วิจัยต้องกำหนดปัญหาให้ชัดเจนให้ได้ว่านักเรียนขาดคุณภาพด้านใดหรือเรื่องใด อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนขาดคุณภาพด้านนั้นเพื่อจะได้หาวิธีการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทาง ทฤษฎีหรือทฤษฎีเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีหลายทฤษฎี ดังนั้นครูหรือผู้วิจัยจะต้องเลือกมาใช้ให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งทฤษฎีที่เลือกมาใช้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางในการสร้างวิธีการแก้ปัญหาต่อไป

ขั้นที่ 3 สร้างวิธีการแก้ปัญหา หลังจากเลือกทฤษฎีที่จะนำมาแก้ปัญหาได้แล้ว ขั้นต่อไปครูหรือผู้วิจัยจะต้องออกแบบวิธีการแก้ปัญหาตามแนวทางของทฤษฎีเป็นหลัก วิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนอาจจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ เอกสารการเรียนการสอน หรือเทคนิคการสอน ใดๆอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างก็ได้ ซึ่งครูหรือผู้วิจัยจะต้องตัดสินใจเลือกให้ดีที่สุด

ขั้นที่ 4 ทดลองเพื่อปรับปรุง ขั้นนี้เป็นการนำวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นตามแนวของทฤษฎีที่เลือกมาใช้แก้ปัญหาไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาจำนวนหนึ่ง การทดลองในขั้นนี้ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับนำไปใช้แก้ไขปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาต่อไป

ขั้นที่ 5 แก้ไขปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาจากการทดลองในขั้นที่ 4 จะทำให้ครูหรือผู้วิจัยพบข้อบกพร่องของวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งจะเป็ข้อมูลสำหรับนำมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงการแก้ปัญหาให้ดีขึ้นก่อนที่จะนำไปทดลองใช้กับจำนวนนักเรียนมากขึ้นกว่าเดิม

ขั้นที่ 6 ทดลองในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น ขั้นนี้เป็นการทดลองกับนักเรียนที่มีปัญหาจำนวนมากขึ้นเพื่อเป็นการยืนยันคุณภาพของวิธีการแก้ปัญหา ถ้าผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าวิธีการแก้ปัญหามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นที่พอใจของครูหรือผู้วิจัยก็ยุติการทดลองและพร้อมที่จะเผยแพร่ต่อไป แต่ถ้าผลการทดลองไม่เป็นตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่เป็นที่พอใจก็ควรที่จะแก้ไขปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาต่อไป

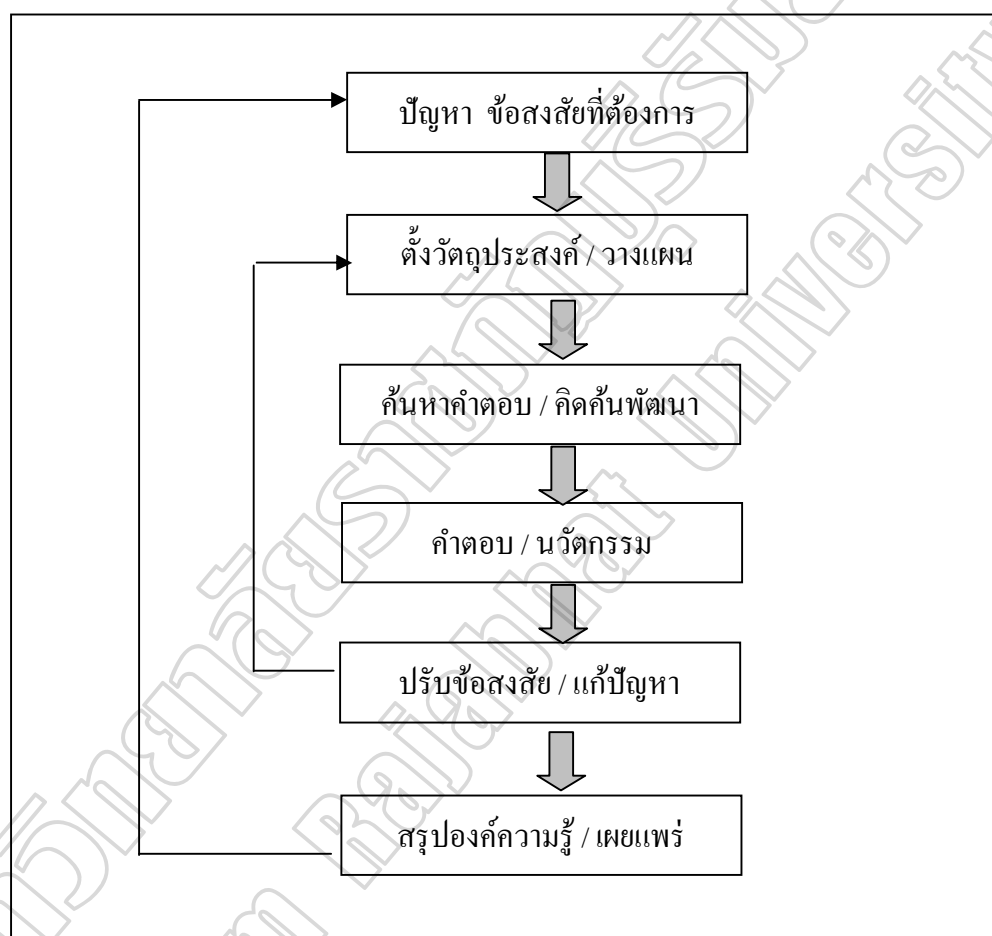
ขั้นที่ 7 เขียนรายงานการวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลการทดลองในขั้นที่ 6 แสดงให้เห็นว่าวิธีการแก้ปัญหามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ครูหรือผู้วิจัยจะนำข้อมูลต่างๆ ตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 6 มาเขียนรายงานเป็นรูปเล่มเพื่อพิมพ์และเผยแพร่ต่อไป

ประวิต เอรารธรรม์ (2542, 5) ได้กำหนดวงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance) เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้างแล้ววิเคราะห์ว่าปัญหาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไรและจะสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขสภาพการปฏิบัติงานในส่วนใดได้บ้าง ซึ่งครูสามารถสำรวจได้จากกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมและบริบทต่างๆ ของโรงเรียนการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวจะนำไปสู่การเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจนและสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้
2. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ (Action) ในการค้นหาคำตอบหรือนวัตกรรมและการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา
3. การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้
4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) หลังจากมีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผนจนปรากฏผลแล้ว นักวิจัยต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปบ้างเพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาคำตอบใหม่ต่อไป

จากกระบวนการดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนมุ่งที่จะแสวงหาคำตอบหรือพัฒนานวัตกรรมควบคู่ไปกับการนำเอาคำตอบหรือนวัตกรรมนั้นไปใช้แก้ปัญหาที่ครูกำลังประสบอยู่ซึ่งเป็นวงจรต่อเนื่องไม่สิ้นสุด ครูจึงสามารถปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการทำงานปกติของตนเองได้ ดังนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่ใช่การเริ่มต้นทำงานชิ้นใหม่

แต่เป็นการวิเคราะห์ วางแผนและจัดระบบการทำงานเดิมของครูให้เป็นกระบวนการทำงานที่เป็น การวิจัยในชั้นเรียนไปด้วยตามวงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังภาพประกอบ (ประวิต เอราวรรณ์, 2542, 6)

ภาพประกอบ 1 วงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน

พิชิต ฤทธิจรูญ (2544, 73-74) ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนว่ามีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน ขั้นตอนนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผนแก้ไข ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนทราบปัญหาหรือความต้องการ จำเป็นที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนา โดยอาจใช้เทคนิคการระดมพลังสมอง การสอบถาม ประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์หรือตรวจผลงานของนักเรียน การใช้ข้อมูลชัดเจน

(Hard Data) เกี่ยวกับผลการเรียนการสอนหรือการวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) การดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 1 นี้จะช่วยให้ครูหรือผู้วิจัยสามารถกำหนดปัญหาการวิจัย (Research Problem) ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนได้อย่างเฉพาะเจาะจงและชัดเจนเพื่อศึกษาค้นหาตอบและเป็นแนวทางในการวางแผนหรือออกแบบการวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ครูหรือผู้วิจัยมองปัญหาการวิจัยได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นทำให้แนวคิดพื้นฐานตลอดจนทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแบบประเด็นหรือตัวแปรที่ศึกษาเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือได้กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยที่ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา โดยกำหนดและออกแบบนวัตกรรมซึ่งครูหรือผู้วิจัยจะต้องคิดค้นนวัตกรรมที่เป็นรูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาที่ครูสร้างขึ้นเองหรือนำเอารูปแบบวิธีการที่ผู้อื่นทำไว้แล้วมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา เช่น ชุดการสอนเหมาะสมกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ บทเรียนสำเร็จรูปเหมาะสมกับนักเรียนที่เรียนช้า คู่มือครูเหมาะสมกับปัญหาการขาดคู่มือการสอน แผนการสอนเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่มีความหลากหลาย แบบฝึกทักษะเหมาะสมกับการฝึกทักษะหรือกระบวนการต่างๆ ชุดสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านเหมาะสมกับการปลูกนิสัยรักการอ่าน การดำเนินการตามขั้นตอนนี้จะช่วยให้ครูหรือผู้วิจัยได้นวัตกรรมที่คาดว่าจะมีคุณภาพเหมาะสมที่จะใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การออกแบบการวิจัยหรือแบบทดลองเป็นขั้นตอนที่ครูหรือผู้วิจัยเตรียมดำเนินการวิจัยโดยกระทำสิ่งต่อไปนี้ การออกแบบการวัด (Measurement) โดยระบุหรืออธิบายตัวแปรที่จะวัด การเลือกใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมและวิธีการสร้างเครื่องมือ การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Design) เป็นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งการเลือกรูปแบบการวิจัยหรือรูปแบบการทดลองการออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Statistic Design) เป็นการเลือกใช้สถิติวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับระดับการวัดลักษณะของข้อมูลวัตถุประสงค์ของการวิจัยและรูปแบบการวิจัยหรือรูปแบบการทดลอง

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการวิจัยหรือทดลองตามแผนหรือรูปแบบที่กำหนด เป็นการดำเนินการเรื่องการพัฒนาเครื่องมือวัด การทดลองใช้นวัตกรรมตามรูปแบบที่กำหนด การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ตามแนวทางที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 6 รายงานการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในชั้นเรียน เป็นการเขียนอธิบายการดำเนินงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน จนถึงสิ้นสุดการดำเนินการวิจัย

เพื่อเสนอสิ่งที่ได้ศึกษาอย่างเป็นระบบและนำผลการวิจัยหรือข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพหรืออาจเผยแพร่ผลการวิจัยไปสู่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน วงวิชาการหรือวิชาชีพต่อไป

สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2544, 18) ได้กล่าวถึงการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการสำรวจสภาพการปฏิบัติของตนเอง (Reconnaissance) ในการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูไม่สามารถเลือกผู้เรียนได้และในห้องเรียนแต่ละห้องก็ยังไม่มีความสนใจใคร่ที่จะไม่ประสบกับปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านพฤติกรรม ปัญหาด้านการเรียนรู้ และปัญหาด้านต่างๆ ก็มีอย่างหลากหลายในชั้นนี้ครูต้องให้ความสำคัญกับปัญหานั้นมาเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์หาสาเหตุอย่างละเอียด (อย่าใช้วิธีคาดเดาจะทำให้งานวิจัยสูญเปล่าเพราะข้อมูลเป็นจริง) ครูควรทำความเข้าใจกับปัญหาสาเหตุอย่างชัดเจนต้องแท้เพราะปัญหาต่างๆ เกิดจากปัจจัยหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้เรียนทั้งในด้านสมอง สุขภาพ สภาพแวดล้อม แม้กระทั่งพฤติกรรมกรสอนของครู ล้วนแล้วเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งสิ้น
2. ขั้นการวางแผน (Planning) การวางแผนเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ หรือนวัตกรรมเพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ดำเนินการหรือปฏิบัติงานตามแผน (Action) ครูผู้วิจัยดำเนินการตามแผนโดยใช้นวัตกรรมหรือวิธีการที่กำหนดไว้ตามขั้นตอนและในชั้นนี้ควรมีการสังเกต เก็บข้อมูล บันทึกอย่างต่อเนื่อง
4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) ขั้นนี้เป็นการนำเอาข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ สรุปผลหาคำตอบว่าสิ่งที่ได้ดำเนินการในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาโดยใช้นวัตกรรมที่กำหนดนั้นผลเป็นอย่างไร

จากกระบวนการดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการนำเอาปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนการสอน โดยครูค้นหาสาเหตุของปัญหาเมื่อทราบสาเหตุของปัญหาก็กำหนดนวัตกรรมที่มีความสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา โดยดำเนินการให้สอดคล้องรองรับกระบวนการเรียนการสอนปกติ สังเกต บันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและนำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

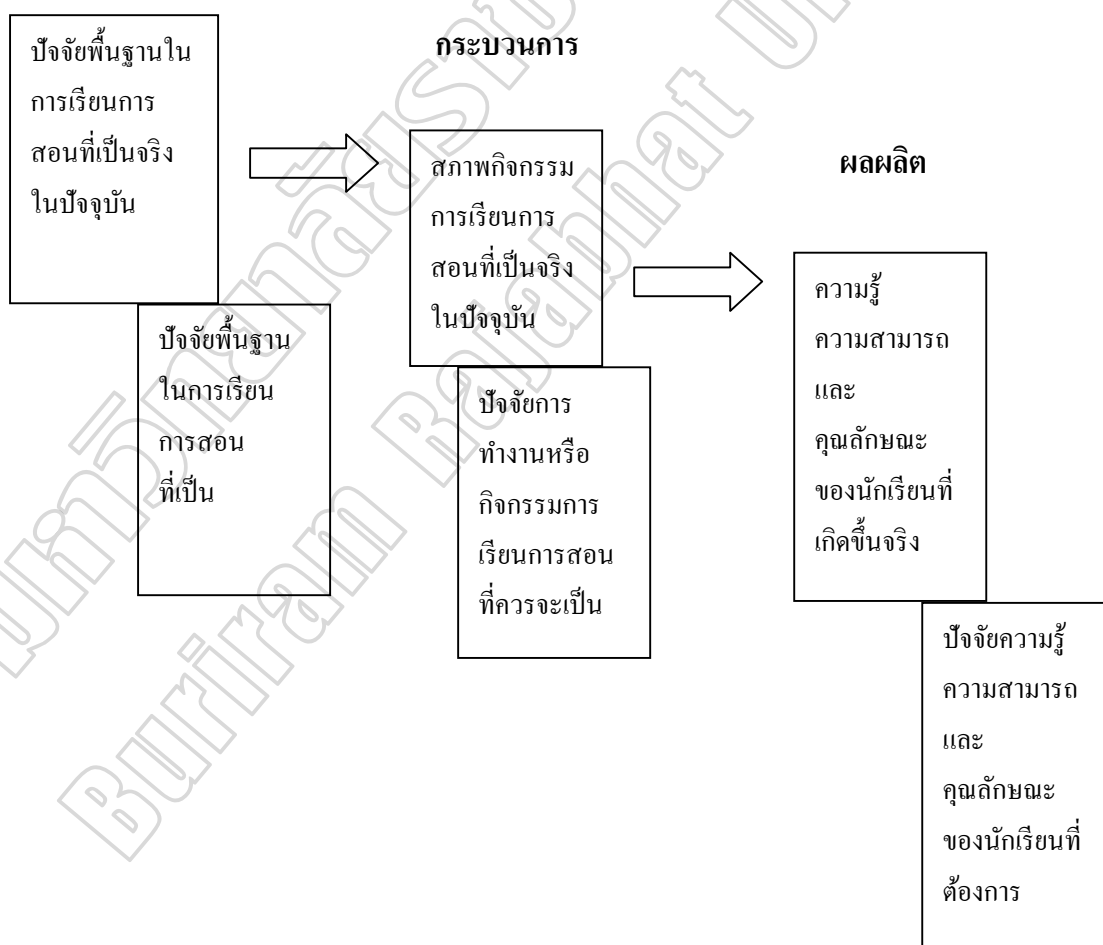
ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนประสบอยู่ในหลายด้านและได้มีผู้เสนอปัญหาดังกล่าวไว้หลายคน ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537, 19) กล่าวว่านโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการที่ให้ครูรู้จักการแสวงหาข้อมูลที่เชื่อถือได้ เป็นระบบด้วยการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู แต่สภาพการปฏิบัติกลับส่งผลตรงกันข้าม กล่าวคือครูต้องการเลื่อนตำแหน่งต่างพยายามหาทางที่จะทำรายงานออกมาเพื่อให้ตนเองได้รับตำแหน่งโดยไม่ได้มุ่งที่จะนำผลงานดังกล่าวกลับไปสู่ชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูจึงทิ้งนักเรียน เกิดการแสวงหาตำแหน่ง เกิดปัญหาการบริหารงานในโรงเรียน เกิดผลกระทบต่อ นักเรียนและวงการศึกษาและไม่เป็นการพัฒนาการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู เป็นต้น

ประวิต เอรารวรรณ์ (2542, 10) ได้ให้ความหมายของปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังหรือความไม่สอดคล้องกันระหว่างสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น ดังภาพประกอบ (ประวิต เอรารวรรณ์, 2542, 10)

ปัจจัย

ภาพประกอบ 2 ปัญหาที่จะนำมาทำการวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนเกิดขึ้นได้ 3 ระดับ

1. ปัญหาระดับปัจจัยหรือสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการเรียนการสอน หากพบว่าปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงไม่เป็นไปตามปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนที่ควรจะเป็น แสดงว่าเกิดปัญหาในระดับปัจจัย

2. ปัญหาระดับกระบวนการหรือการจัดการเรียนการสอนของครู หากพบว่าแนวทางการสอน วิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนของครูไม่เป็นไปตามแนวทางการสอนวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนที่ควรจะเป็น แสดงว่าเกิดปัญหาในระดับกระบวนการ

3. ปัญหาระดับผลผลิตหรือคุณภาพของนักเรียน หากพบว่าความรู้ความสามารถหรือคุณลักษณะต่างๆ ที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียนไม่เป็นไปตามที่คาดหวังหรือที่ควรจะเป็น แสดงว่าเกิดปัญหาค้นในระดับผลผลิต

กรมวิชาการ (2539, 14) กองการวิจัยทางการศึกษาได้ประชุม ณ ห้องประชุม ไอร์แลนด์วิว เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาเรื่องการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 8-12 กันยายน 2539 ผลการประชุมได้มีการสรุปถึงปัญหาการทำวิจัย ดังนี้

1. ไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการอย่างเพียงพอ
2. เอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่ได้รับการแพร่หลายเข้าสู่โรงเรียน
3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่ได้มาตรฐานที่มั่นใจได้ว่าจะเป็นงานวิจัยที่เป็นคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้
4. นักวิจัยภายนอกมักมองไม่เห็นสภาพปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียนจึงไม่สามารถสร้างงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
5. นักวิจัยระดับโรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องงานวิจัยจึงไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐานให้เป็นระบบได้
6. นักวิจัยไม่ได้ชี้แจงส่วนสำคัญของงานวิจัยที่จะนำไปแก้ปัญหาภายในชั้นเรียน
7. ผู้บริหารไม่เข้าใจวิธีแก้ปัญหาโดยใช้ผลงานวิจัย
8. ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัยจึงไม่ส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหาโดยวิธีการวิจัย

นอกจากนี้คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, 3) ได้จัดสัมมนาในโครงการการวิจัยและทดลองหารูปแบบเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้แก่ศึกษานิเทศก์ทั่วประเทศจากการสัมมนาได้สรุปปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินโครงการวิจัยในหน่วยงานของจังหวัด

ไว้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการเลือกหัวข้อการวิจัย ในการเลือกเรื่องที่จะทำการวิจัยมีปัญหาหลายประการ เช่น
 - 1.1 ผู้วิจัยในระดับจังหวัดไม่สามารถทำวิจัยในรูปแบบที่ต้องการได้อย่างอิสระ เพราะสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดให้วิจัยทดลองเท่านั้น
 - 1.2 การเลือกปัญหาการวิจัยวิเคราะห์ไม่ชัดเจน
 - 1.3 ปัญหาการวิจัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์
 - 1.4 ปัญหาการวิจัยซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น
 - 1.5 ผู้วิจัยทำการวิจัยเรื่องที่ตนเองถนัดและสนใจมากกว่าการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน
 - 1.6 ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือในการทำเรื่องที่จะทำการวิจัยทำให้ไม่ได้ปัญหาการวิจัยที่เป็นปัญหาจริง
2. ปัญหาการเขียนโครงการวิจัย การเขียนโครงการวิจัยเป็นขั้นตอนสำคัญของการวางแผนการวิจัย ซึ่งจะเป็นแนวทางการดำเนินการวิจัย แต่ผู้วิจัยก็ประสบปัญหาในการเขียนโครงการวิจัยหลายประการ เช่น
 - 2.1 การขาดแคลนข้อมูลเอกสารเพื่ออ้างอิงและค้นคว้า
 - 2.2 การขาดความรู้ในการการเขียนโครงการวิจัย
 - 2.3 ไม่มีตัวอย่างในการเขียนโครงการวิจัย
3. ปัญหาในการวางรูปแบบการวิจัย ในเรื่องนี้มีปัญหาที่สำคัญ 2 ประการ คือ
 - 3.1 การขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัย
 - 3.2 ผู้วิจัยขาดความรู้ในการทำรูปแบบการวิจัย
4. ปัญหาการเลือกใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบหรือการวางรูปแบบการวิจัย มีปัญหาที่สำคัญ ได้แก่
 - 4.1 ผู้วิจัยขาดความรู้และไม่มั่นใจในการเลือกใช้วิธีการ สถิติที่ถูกต้องและเหมาะสม
 - 4.2 การขาดที่ปรึกษาทางสถิติ
5. ปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการทำวิจัยผู้วิจัยจะต้องเลือกใช้สถิติและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง ได้แก่
 - 5.1 การขาดแคลนเครื่องมือคิดคำนวณที่มีประสิทธิภาพ
 - 5.2 การขาดกำลังคนและมีเวลาค่อนข้างจำกัด
 - 5.3 การขาดความรู้ในการคิดคำนวณและการใช้เครื่องมือในการคิดคำนวณ

6. ปัญหาในการเขียนรายงานการวิจัยหลังจากการทำวิจัยสิ้นสุดลง การรายงานการวิจัยเป็นการสรุปและเผยแพร่ผลการวิจัย ผู้วิจัยบางคนจะมีปัญหาในเรื่องนี้ ปัญหาที่สำคัญมีหลายประการ เช่น

6.1 แหล่งค้นคว้าทางวิชาการในท้องถิ่นมีน้อยจึงทำให้ขาดเอกสารอ้างอิงในการเขียนรายงานการวิจัย

6.2 การขาดความถนัดและประสบการณ์ในการเขียนรายงานการวิจัย

6.3 เวลาในการเขียนรายงานการวิจัยมีจำกัด

6.4 หน่วยงานระดับสูงไม่กำหนดมาตรฐานการเขียนรายงานการวิจัยที่ชัดเจน

7. ปัญหาการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยจะประสบผลสำเร็จถ้ามีการนำผลการวิจัยไปใช้ แต่ก็มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ

7.1 ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจในการวิจัย

7.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดความสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.3 ขาดงบประมาณสนับสนุนและนำผลการวิจัยไปใช้

7.4 ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่แน่ใจทำให้นำผลการวิจัยไปใช้อย่างผิด ๆ

7.5 ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่มีความมั่นใจในการนำผลการวิจัยไปใช้

8. ปัญหาความรู้และความสามารถของผู้วิจัย การทำวิจัยต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายด้านถึงจะทำกรวิจัยได้อย่างมั่นใจ และถูกต้องตามหลักการวิจัย ปัญหาในเรื่องนี้ ได้แก่

8.1 บุคลากรในระดับโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยมีน้อย ไม่ได้รับการอบรมหรือฝึกทักษะในการทำวิจัย

8.2 จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยในระดับโรงเรียนมีน้อย

8.3 ขาดแคลนผู้รู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัย

8.4 บุคลากรในระดับโรงเรียนและจังหวัดมีภาระงานหลายด้าน

8.5 บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการวิจัยบางขั้นตอนไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการวิจัย ทำให้การวิจัยไม่ดำเนินไปตามธรรมชาติของการวิจัย

9. ปัญหาด้านงบประมาณ การดำเนินการวิจัยจำเป็นต้องมีงบประมาณสนับสนุนจึงจะดำเนินไปได้เป็นอย่างดี ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับงบประมาณ ได้แก่

9.1 การจัดสรรงบประมาณล่าช้า

9.2 ปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณขัดข้องเนื่องจากปีงบประมาณและปีการศึกษา

ที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายบางช่วงขัดข้อง

9.3 งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ

9.4 การเบิกจ่ายงบประมาณการทำวิจัยลำบาก

10. ปัญหาอื่นๆ

10.1 การขาดบุคลากรช่วยทำการวิจัยโดยเฉพาะบุคลากรด้านธุรการ ทำให้ไม่สะดวกและได้ผลงานล่าช้า

10.2 การขาดแคลนแหล่งวิชาการ

10.3 การขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการวิจัย เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

10.4 บุคคลอื่นๆ ไม่สนใจงานวิจัย

10.5 ผู้ให้ข้อมูลให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง

นอกจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับการทำวิจัย ได้แก่

1. เกี่ยวกับหัวข้อการวิจัยและการกำหนดปัญหา พบว่างานวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่และการกำหนดตำแหน่ง ก.ค. กำหนดจุดประสงค์ในการทำวิจัยไว้กว้างและเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาและงานที่ทำในหน้าที่น้อย ไม่อาจนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้ขาดภูมิหลังของปัญหาและผู้วิจัยไม่สามารถเสนอปัญหาให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของปัญหา
2. เกี่ยวกับการออกแบบการวิจัย พบว่าการออกแบบงานวิจัยไม่เหมาะสมทำให้ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายการวิจัยที่ตั้งไว้ ขาดองค์ประกอบที่สำคัญของการวิจัยและไม่มีควมใหม่หรือขาดการริเริ่มสร้างสรรค์
3. เกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือถ้ามีก็ไม่สัมพันธ์กับงานวิจัยชิ้นนั้นๆ ไม่มีข้อสรุป ไม่มีวิจารณ์ ไม่ขยายต่อหรือไม่มีความคิดเห็นของผู้วิจัย
4. เกี่ยวกับการตั้งสมมติฐาน พบว่าการตั้งสมมติฐานไม่ถูกต้องหรือขาดเหตุผลประกอบ
5. เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล พบว่าการเลือกกลุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสม ลำเอียงใช้เครื่องมือไม่เหมาะสม ไม่รายงานคุณภาพเครื่องมือ
6. เกี่ยวกับการวิเคราะห์เครื่องมือ พบว่าใช้สถิติไม่ถูกต้องทำให้ไม่น่าเชื่อถือ
7. เกี่ยวกับการสรุปผลการวิจัยและรายงานวิจัย พบว่าเสนอการวิจัยไม่ชัดเจน การอภิปรายยังไม่สรุปประเด็นสำคัญ ข้อเสนอแนะมีลักษณะไม่เฉพาะเจาะจงและไม่เป็นผลสืบเนื่องจากการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยขาดความเชื่อมโยงไม่มีการอ้างอิงข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยหรืออ้างอิงผิดพลาด

โกสินทร์ นรเศรษฐสิงห์ (2540, 36 - 39) ได้สรุปข้อบกพร่องของผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย ไว้ดังนี้

1. เกี่ยวกับความสำคัญและความชัดเจนของปัญหาที่สำคัญ ดังนี้
 - 1.1 จุดประสงค์ของการวิจัยกว้าง กำหนดจุดประสงค์ไว้ 2 ข้อ แต่ทดสอบเพียงข้อเดียว จุดประสงค์มีประโยชน์น้อย
 - 1.2 งานวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่และขอเลื่อนตำแหน่งตามที่กำหนดเกี่ยวกับความครอบคลุม และความเป็นประโยชน์ของวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
 - 1.2.1 ขาดวรรณคดีที่เกี่ยวข้องหรือน้อย
 - 1.2.2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องไม่สัมพันธ์กับงานวิจัย
2. เกี่ยวกับการออกแบบงานวิจัย ดังนี้ ออกแบบงานวิจัยไม่เหมาะสมทำให้ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่ตั้งไว้
3. เกี่ยวกับความเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร ดังนี้ หากเป็นงานวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างไม่ได้เสนอรายละเอียด วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีน้อยเกินไป
4. เกี่ยวกับเครื่องมือที่นำมาใช้ ดังนี้
 - 4.1 ขาดการเสนอผลของการทดลองใช้ การหาความเชื่อมั่น การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
 - 4.2 เครื่องมือไม่เหมาะสม ยาวเกินไป คำสั่งไม่ชัดเจนและไม่เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. เกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสมของการใช้สถิติวิเคราะห์และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 5.1 การใช้สถิติไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับข้อมูล
 - 5.2 ไม่เสนอวิธีการวิเคราะห์ว่าวิเคราะห์อย่างไร
 - 5.3 การใช้สูตรทางสถิติ มีการพิมพ์และคำนวณผิดพลาดหลายแห่ง
6. เกี่ยวกับการสรุปและการอภิปรายผล ดังนี้
 - 6.1 ไม่มีการสรุปผลการวิจัย
 - 6.2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลสั้นมาก และเสนอรวมกันโดยไม่แยกเป็นเรื่องสรุปและอภิปรายผลนอกเหนือไปจากข้อมูล
 - 6.3 ข้อเสนอแนะกว้างเกินไปไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
7. เกี่ยวกับประโยชน์ทางวิชาการของงานวิจัย ดังนี้

7.1 งานวิจัยเป็นการสำรวจปัญหาพื้นฐานต่อไป ไม่มุ่งเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาคำเรียนการสอน เป็นงานวิจัยที่ผู้อื่นทำได้แล้ว

7.2 เป็นประโยชน์ต่อทางก้าวหน้างานวิชาการน้อย

8. เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของงานวิจัย ดังนี้

8.1 งานวิจัยมีลักษณะการสรุปปัญหาที่กว้าง ๆ ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติได้

8.2 งานวิจัยมีประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาและงานในหน้าที่น้อย

9. เกี่ยวกับโครงสร้างและความเป็นมาตรฐานของรูปแบบของการเขียนรายงานการวิจัย ดังนี้

9.1 การเขียนรูปแบบรายงานการวิจัยไม่ถูกต้องและองค์ประกอบของงานไม่ครบถ้วน

9.2 การเขียนเชิงอรรถและบรรณานุกรมไม่แน่นอน ไม่ถูกต้องและไม่มีการอ้างอิง

9.3 การพิสูจน์อักษรผิดพลาดมาก การพิมพ์และการจัดลำดับหัวข้อในการพิมพ์ขาดความประณีตและไม่เป็นระบบเดียวกัน

บทนิยาม คำวงศ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาคำเรียนทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ได้สรุปปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคำเรียนทำวิจัย ดังนี้

1. ครูประถมศึกษามีปัญหาคำเรียนทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ด้านงบประมาณและด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านที่มีปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งข้อมูลและด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านที่ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน

2. แนวทางการแก้ปัญหาคำเรียนทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเข้ารับการอบรมสัมมนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ด้านการดำเนินงาน ได้แก่ ระบุโครงการวิจัยในชั้นเรียนเป็นแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา จัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกาศเกียรติคุณยกย่องครูที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดนิทรรศการแสดงผลงานครูที่ประสบผลสำเร็จการทำวิจัยในชั้นเรียน เชิญวิทยากรจากส่วนกลางมาให้ความรู้ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา นำการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความดีความชอบของครูพร้อมทั้งการประเมินโรงเรียน

2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แต่งตั้งทีมที่ปรึกษาภายในโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน สนับสนุนและให้กำลังใจให้เพื่อนร่วมงานเพื่อให้เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนและการสนับสนุนอย่างจริงจัง นิเทศ ติดตามการทำงานของครูอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านงบประมาณ ได้แก่ จัดงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหางบประมาณสนับสนุนแก่ครูที่พัฒนาการเรียนการสอนโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พิจารณาเพิ่มงบประมาณแผนงานวิชาการ

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สถานศึกษาจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและตรงกับความต้องการของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความเหมาะสมของงาน

2.6 ด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ จัดตั้งแหล่งวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้างานวิจัย ประสานระหว่างกลุ่มโรงเรียนในการศึกษาค้นคว้างานวิจัย จัดหาวารสารด้านการวิจัยวัดผลประเมินผลมาใช้ในแหล่งวิชาการ นำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จมาจัดเผยแพร่

สุนทร ราชโยธา (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ได้สรุปปัญหาของการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ แหล่งข้อมูลในการวิจัยรองลงมาได้แก่ ด้านงบประมาณสนับสนุนการวิจัย และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การดำเนินงานวิจัย

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การดำเนินงานวิจัย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ด้านงบประมาณสนับสนุนการวิจัยและแหล่งข้อมูลในการทำวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 20 ปีลงมา

3. ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย แตกต่างกันและพบว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การดำเนินงานวิจัยงบประมาณสนับสนุนการวิจัย และแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยแตกต่างกัน โดยพบว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

จากการนำเสนอปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักวิจัยหลายท่าน ผู้วิจัยได้นำมา กำหนดประเด็นปัญหาในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน ดังนี้

1. การดำเนินงาน
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย
3. งบประมาณสนับสนุนการวิจัย
4. แหล่งข้อมูลในการวิจัย

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายการวิจัยฉบับที่ 1 (พ.ศ.2542 - 2544) (เทวิน ชินบุตร, 2546, 27 -30) สรุปประเด็นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและ สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนวิจัยระบุว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย โดยใช้รูปแบบการวิจัยที่หลากหลาย เพื่อพัฒนานโยบายและดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงาน ทุกระดับ และกระบวนการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหารและ การจัดการ การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ชุมชนและองค์กรต่างๆ โดยมีเป้าหมายและมาตรการดังนี้

เป้าหมายที่ 2 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนและระดับการศึกษา

มาตรการ

1. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ เข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน
2. ให้มีการวิจัยรูปแบบการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่กระบวนการ เรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน
3. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านวิชาชีพที่จะเป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพ
4. ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกระบวนการ เรียนรู้
5. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็ม ตามศักยภาพครบทุกด้าน
6. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความ

ต้องการพิเศษ

7. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรครอบครัวการศึกษา
8. ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างทักษะชีวิตของผู้เรียน
9. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบวิถีชีวิตประชาธิปไตย
10. ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและสำนึกความเป็นไทย
11. ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องในการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

12. ให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. นโยบายการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการวิจัย ระบุว่า การเร่งรัดให้มีการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการวิจัยขึ้นในหน่วยงานให้ความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายและมาตรการดังนี้

เป้าหมายที่ 1 มีการสร้างบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคลากรทางการวิจัย

มาตรการ

1. ให้มีการสร้างบรรยากาศทางการวิจัย เพื่อกระตุ้นบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีความสนใจและเห็นความสำคัญของการวิจัย โดยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การนำเสนอผลงานวิจัย การสัมมนาวิชาการ การจัดมุมวิจัยในหน่วยงานหรือแหล่งวิชาการ

2. ให้มีการให้ความรู้ทางด้านการศึกษาแก่บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและสนับสนุนให้ทำการวิจัยรวมทั้งอำนวยความสะดวกให้สามารถทำวิจัยได้อย่างหลากหลาย

3. ให้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในรูปแบบของการประชุมสัมมนาทางการวิจัย

4. ให้มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางการวิจัยแจกจ่ายให้บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ

5. ให้มีการอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในรูปแบบการให้ตัวอย่างงานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องรวมทั้งให้คำปรึกษาและข้อคิดทางการวิจัย

3. นโยบายการบริหารและการจัดการด้านการวิจัย ระบุว่า การเร่งรัดให้หน่วยงานทุกระดับจัดหาและสนับสนุนให้งบประมาณจัดระบบสารสนเทศติดตามและประเมินผล เพื่อให้การดำเนินการวิจัยของบุคลากรและหน่วยงานสามารถดำเนินการวิจัยและนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายและมาตรการ ดังนี้

เป้าหมาย

1. มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานทุกระดับให้การอุดหนุนทุนการวิจัย พัฒนาบุคลากรการเผยแพร่การวิจัย การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกการให้บริการและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยได้อย่างทั่วถึง
2. มีการประสานงานกับบุคคล ชุมชน และองค์กรต่างๆ เพื่อความร่วมมือการระดมสรรพกำลังให้การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการวิจัย
3. มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศเพื่อการวิจัยทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานให้ความสะดวกรวดเร็วและง่ายต่อการศึกษาค้นคว้า
4. มีการนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการทำวิจัยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

มาตรการ

1. ให้หน่วยงานทุกระดับมีการจัดหางบประมาณสนับสนุนให้ทุนอุดหนุนการวิจัย การพัฒนาบุคลากรการเผยแพร่งานวิจัยอย่างทั่วถึง
2. ให้มีการประสานความร่วมมือกับบุคคล และองค์กรต่างๆ เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการวิจัย
3. ให้มีการจัดระบบและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย
4. ให้มีการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัยในทุกระดับ เพื่อให้มีผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ให้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัย
6. ให้มีการยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติแก่บุคลากร และหน่วยงานที่ผลิตผลงานวิจัยดีมีคุณภาพ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำวิจัยในชั้นเรียน

การบริหารเพื่อให้ครูสามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพและเต็มความสามารถ รวมทั้งมีกำลังใจที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 5 ประการ คือ (คุสิต จันทรังษ, 2548, 17)

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน

ในการส่งเสริมที่ทำให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียนเป็นความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีความต้องการที่เป็นผู้นำต้องการทำงานอย่างอิสระ มีความพยายามที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้

ซึ่ง (McClellan) ได้กล่าวถึงลักษณะของความสำเริง จะประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ ๆ คือ (1) ความรับผิดชอบสูง แสวงหาโอกาส เพื่อจะได้มีโอกาสในการรับผิดชอบแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ (2) มีเป้าหมายระดับกลางเพราะหากไม่ประสบผลสำเร็จแล้วจะรู้สึกไม่สบายใจ ดังนั้นจึงไม่ตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไป เพื่อลดความเสี่ยงและความเชื่อมั่นในความสำเริงสูง (3) ต้องการให้รับข้อมูลกลับที่ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับงานของตนว่าสำเริงหรือล้มเหลว เพื่อการตัดสินใจของตนของคนในงานครั้งต่อไป และ (4) ต้องการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความสามารถเพื่อที่เขาจะได้พยายามปรับปรุงความสามารถของเขาได้เท่าเทียมผู้ที่มีความสามารถความรู้สึกเช่นนี้จะเป็แรงจูงใจให้เกิดความมานะที่จะประสบความสำเริงสูงต่อไป

ในการบริหารที่จะนำไปสู่การบริหารที่จะประสบความสำเริงของงานวิจัยในโรงเรียน ย่อมอยู่ที่ความต้องการของผู้บริหารที่จะเป็นผู้กำหนดนโยบาย หรือคำสั่งที่ชัดเจน มีการจัดกำลังบุคลากร งบประมาณและวัสดุส่งเสริมการวิจัยที่เหมาะสม คือ (1) ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักการจูงใจ ได้แก่ การสร้างให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกว่างานที่ปฏิบัติอยู่นั้นน่าสนใจ ทำหาความสามารถและอยากทำงานเพิ่มขึ้นหรือยัง ผู้ใต้บังคับบัญชารู้หรือไม่ว่าผู้บริหารคาดหวังอะไรจากเขาในการปฏิบัติงาน และเขาต้องทำอะไรเพื่อให้ถึงมาตรฐานขององค์กรที่กำหนดไว้ (2) ผู้บริหารต้องมีภาพความสำเริงของงานตลอดแนว และมีการสนองความต้องการที่หลากหลายของบุคลากรในองค์กร โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่สำคัญ คือ การจัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติ การร่วมกันตรวจสอบสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเริงในทุก ๆ ระดับของงานตั้งแต่ปัจจัยการดำเนินงาน ผลผลิตไปจนถึงผลกระทบ การร่วมกันประเมินจุดเด่นจุดด้อยของโรงเรียน การตกลงกันว่า จะพัฒนางานของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นสัญญาสุภาพบุรุษทุกคนต้องรักษาคำมั่นสัญญา และกลุ่มต้องช่วยกันติดตามตรวจสอบช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายตามเกณฑ์ที่สัญญาไว้ตามกำหนดเวลา และ (3) ผู้บริหารต้องมีการเยี่ยมเยียนไต่ถาม และให้กำลังใจ ตลอดจนเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ให้ผู้ปฏิบัติเป็นระยะ โดยสนับสนุนให้ครูปฏิบัติตามแนวทางดังนี้

1. ความโน้มเอียงของการลงมือปฏิบัติ องค์กรที่ดึนั้นต้องลงมือปฏิบัติไปเรื่อยๆ มากกว่าที่จะคิดหาข้อเท็จจริงให้สมบูรณ์แล้วจึงลงมือปฏิบัติ
2. ความใกล้ชิดกับผู้รับบริการองค์กรที่ดีต้องคำนึงถึงคุณค่า และคุณประโยชน์ขององค์กร แสวงหาผู้รับบริการ ความต้องการของผู้รับบริการควรมานำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับบริการ ออกแบบ ปรับปรุง ค้นหา บริการและผลผลิตที่จะเป็นผลงานหลักขององค์กร
3. การพึ่งตนเองและการประกอบการเอง

4. การผลิตผลงานโดยผ่านคน การปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมต่อพนักงานทุกๆ ระดับ เป็นสิ่งที่จะเป็น การสร้างขวัญและกำลังใจ และการเคารพในบุคคลเป็นพื้นฐานชักนำให้ทุกๆ คน เสียสละให้องค์กร และทำประโยชน์ให้องค์กร

5. การสร้างค่านิยมองค์กรจะต้องแสดงให้เห็นถึงค่านิยมขององค์กรในทางปฏิบัติอย่าง ชัดเจน และค่านิยมร่วมกันนี้มีความสำคัญมากกว่าเทคโนโลยีและทรัพยากรต่างๆ มาก การประเมินก็จำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงการตรวจสอบค่านิยมเหล่านี้อยู่ตลอดเวลา

6. การสร้างจากพื้นฐานเดิม การพัฒนาองค์กรต้องเริ่มจากสิ่งที่องค์กรชำนาญอยู่แล้ว โดยสร้างจากลักษณะ ประสบการณ์ความสำเร็จและความสามารถของบุคคลากร

7. การใช้รูปแบบง่ายๆ องค์กรต้องใช้รูปแบบง่ายๆ ที่จะทำงานได้อย่างคล่องตัว ใช้การบริหารระดับสูงน้อยๆ

8. ความยืดหยุ่นคล่องตัว องค์กรนั้นต้องมีส่วนผสมของการยึดอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง และการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม เช่น การปฏิบัติการแก้ไข ต้องกระจายให้ลง ส่วนงาน ปฏิบัติ แต่ค่านิยมที่สำคัญๆ ต้องยึดถือร่วมกันเป็นส่วนกลาง นโยบายต้องเป็นส่วนกลาง แต่การปฏิบัติย่อมมีความหลากหลายไปตามกลุ่มบุคคลที่ทำงานตามนั้น

9. องค์กรต้องยืดหยุ่น มีระบบงานที่ดี สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ตลอดเวลา

10. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ทำงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

11. เป้าหมายขององค์กรเป็นที่ยอมรับของผู้ปฏิบัติทุกระดับ

12. มีการสื่อสารระบบเปิด ผู้บริหารไว้วางใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ

13. โครงสร้างระบบองค์กรจะเกี่ยวกับจุดประสงค์หน้าที่และสภาพแวดล้อมขององค์กร

14. กระจายงานในเรื่องการตัดสินใจเกี่ยวกับงานประจำวันให้แก่ระดับล่างขององค์กร

15. ขวัญและกำลังใจของพนักงานคืออยู่เสมอ

2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในโรงเรียน

พนัส หันนาคินท์ (2542, 172 – 173) ได้กล่าวถึงการให้การยอมรับนับถือผู้บังคับบัญชา ความต้องการความยอมรับนับถือเป็นความต้องการอันขาดเสียมิได้ในความเป็นมนุษย์ความจริงเรา ต้องการให้คนอื่น ๆ ยอมรับนับถือเรา แต่คนที่สำคัญที่สุด คือผู้บังคับบัญชา การยอมรับนับถือนั้น หมายถึง ความเอาใจใส่ของผู้บังคับบัญชาต่องานที่สั่งการไปนั้นนอกจากจะเป็นการสร้าง ความภูมิใจให้แก่ผู้ปฏิบัติแล้วยังเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาใช้ในการตรวจตราความเป็นไปในการ ดำเนินงานที่มอบหมายไปด้วย แต่ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาจะต้องไม่แสดงว่า

พยายามที่จะใช้วิธีการควบคุมโดยการให้รายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นเรื่องของการที่ผู้บังคับบัญชาต้องทำตามระเบียบอยู่แล้ว

การที่ผู้บังคับบัญชาแสดงความเอาใจใส่ติดตามด้วยความเป็นห่วง โดยเฉพาะในกรณีที่มีการเสี่ยงภัยอยู่ด้วย ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสำนึกอยู่เสมอว่าผู้บังคับบัญชารับรู้และให้ความสำคัญต่องานที่เขาได้กระทำไป ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเกิดขวัญหรือน้ำใจต่อผู้บังคับบัญชาและองค์กรนั้นๆ ผู้บังคับบัญชาอาจแสดงความพอใจในผลงานด้านการกระทำเล็กๆ น้อยๆ ที่แสดงความรู้สึกเหล่านั้น เช่น การใช้คำพูดที่ให้กำลังใจ การทักทาย การทักทายหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจเหล่านั้น

1. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในโรงเรียนถือเป็นเรื่องสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาการเรียนการสอนและนำผลการวิจัยไปช่วยในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่ง วัลลภ กันทรทัณฑ์ (2534, 118) ได้สรุปไว้ว่า ในการนำวิจัยเข้าสู่โรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนต้องมองโรงเรียนในรูปของระบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ภารกิจขององค์ประกอบต่างๆ ในระบบโรงเรียนทั้งในด้านปัจจัยการะบวนการและผลผลิตให้ชัดเจนเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบโรงเรียนอาจจะเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัยหรือระดับกระบวนการหรือระดับผลผลิต การวิจัยจะเข้ามามีส่วนช่วยในการหาคำตอบว่าเกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในระบบโรงเรียนนั้นๆ ซึ่ง สุวิมล ว่องวาริช (2544, 9) ได้ให้ความสำคัญของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนว่า เป็นนวัตกรรมที่สามารถช่วยแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนได้เพราะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่มีหลักการและวิธีการที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้ครูยังคงมีบทบาทเป็นครูปฏิบัติการในห้องเรียนและขณะเดียวกันก็เป็นวิจัยที่ทำหน้าที่ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนด้วยตนเอง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงเป็นวิธีการที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ นักการศึกษา ครูอาจารย์หรือผู้บริหารในโรงเรียนมุ่งหวังจะใช้เป็นยุทธวิธีในการพัฒนาศาสตร์ของวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง ทำให้ครูประจำการที่ทำหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมีความเป็นครูมืออาชีพมากยิ่งขึ้น

การให้ความสำคัญกับสภาพการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มวางแผนออกแบบและดำเนินการจัดการเรียนรู้ จะทำให้ครูเกิดการคิดค้นพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เรียกว่าเป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยและหากรวบรวมผลที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งนวัตกรรมที่เป็นสื่อสิ่งประดิษฐ์ กิจกรรม หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ มาไว้เพื่อเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกกับการเรียน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิจัย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3 ลักษณะดังนี้คือ

1. หน้าที่การงานที่มีลักษณะคล้ายกันก็ควรรวมกันให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้หนึ่งผู้ใด
2. คุณสมบัติและความสามารถของบุคคลที่จะมอบหมายความรับผิดชอบว่าเป็นอย่างไร ควรจะมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบประเภทใด เพียงใดให้ได้หรือไม่
3. บางกรณีงานไม่เหมือนกัน แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรืองานที่มีลักษณะหน้าที่การงานมากกว่าหนึ่งอย่าง ในกรณีเช่นนี้ หากต้องการรวมกันเพื่อมอบหมายให้มีความรับผิดชอบให้ผู้หนึ่งผู้ใด ให้พิจารณาความสำคัญของงาน หรือการปฏิบัติงานนั้นว่ามีความโน้มเอียงไปทางใด ก็ให้ถือว่างานชิ้นนั้นเป็นงานประเภทนั้นๆ อันเป็นแนวทางในการที่จะสร้างความพึงพอใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานที่ตนชอบ และได้มีโอกาสใช้ความสามารถเพื่อเสริมสร้างงานนั้น

5. การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

การวิจัยในโรงเรียนถือเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของข้าราชการครู ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญของการบริหารบุคคลโดยยึดหลักกันบริหารกันมาแต่เดิมว่า เป็นการให้บำเหน็จความชอบที่ได้รับในการปฏิบัติงานอย่างพึงพอใจ โดยดูได้จาก ส่วนประกอบคือ เงินเดือนความมั่นคงในหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภ กันทรัพย์ (2534, บรรณานิติการ) ให้เห็นว่าความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนเป็นบำเหน็จความชอบตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลการทำงานที่ครูได้ทำการวิจัยในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารงานบุคลากรในโรงเรียนโดยใช้ผลงานการวิจัยของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งเพื่อการพิจารณาความดีความชอบการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น

การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2542, 10 - 14) กล่าวถึงการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง เพราะครูสามารถใช้ข้อมูล หรือนวัตกรรมใหม่ที่ค้นพบในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ซึ่งการนำไปใช้ดังกล่าวจะทำให้การวิจัยในชั้นเรียนมีความสมบูรณ์และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

1. ความสำคัญของการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

1.1 ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถใช้นวัตกรรม วิธีการ เทคนิคการสอนหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่มีคุณภาพ

ผ่านกระบวนการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน

1.2 ทำให้ครูพัฒนางานของตนให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น เพราะครูสามารถนำข้อมูลที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัยมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.3 ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมจนบรรลุศักยภาพสูงสุด เนื่องจากครูสามารถส่งเสริมและพัฒนาได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน

1.4 ให้ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ใช้ปรับปรุงพัฒนางานบริหารและการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 ครูใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

1.6 ทำให้มีข้อมูลในการปรับปรุงหรือตัดแปลงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีระบบ

1.7 ทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานหรือกำหนดนโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร

2. จุดมุ่งหมายในการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

2.1 เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน

2.2 เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานเฉพาะด้าน

2.4 เพื่อใช้ประเมินผล และพัฒนาการปฏิบัติงานของครูหรือหน่วยงาน

3. แนวทางการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

3.1 นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

3.1.1 ผู้บริหารนำไปใช้ในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบายการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรใช้ในการปรับปรุงตัดแปลงงานให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างเป็นระบบ เช่น การดำเนินโครงการต่างๆ ด้านวิชาการการผลิตเอกสารวิชาการ เป็นต้น

3.1.2 ครูผู้สอนนำไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งได้แก่ ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น การใช้เทคนิคการสอนซ่อมเสริมแบบต่างๆ ที่ครูคิดค้นขึ้นมาสอนซ่อมเสริมผู้เรียนที่เรียนช้าเรียนไม่ทันเพื่อน ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน เช่น การใช้นิทานพื้นบ้านพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เช่น ครูสอนแบบหน่วยการเรียนโดยการบูรณาการสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด

3.2 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน เมื่อครูได้ข้อมูลค้นพบความรู้ใหม่ ๆ จากการวิจัยแล้วควรมีการเผยแพร่ให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.2.1 เผยแพร่เพื่อให้นักบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิง ค้นคว้า

3.2.2 เผยแพร่แก่บุคคล หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งและมีประโยชน์ต่อไป

3.3 นำไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพ การวิจัยในชั้นเรียน นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนแล้วยังเป็นการพัฒนาวิชาชีพของครูอีกด้วย กล่าวคือเมื่อครูทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้เป็นการเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการของตนเองทำให้ครูมีนวัตกรรม สื่อ และวิธีการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งทำให้เกิดมาตรฐานในการเรียนการสอนตามระบบประกันคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ.2537 อีกประการหนึ่งครูยังสามารถนำผลงานที่เกิดจากการวิจัยในชั้นเรียน ไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์การขอเลื่อนระดับหรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอีกด้วย โดยผลงานนั้นควรมีลักษณะที่สำคัญ เช่น สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ผลงานมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดผลงานมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลงานมีรูปแบบการเขียนรายงานที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับ

จะเห็นได้ว่าการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ขาดแคลนแหล่งข้อมูลและเอกสารที่จะนำมาใช้ศึกษาเพิ่มเติมหรืออ้างอิงในการทำวิจัยในชั้นเรียน และครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเท่าที่ควร ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนประสบผลสำเร็จสูงสุดและสามารถนำกระบวนการดังกล่าวมาเป็นส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานต้องร่วมมือกันในการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญและเข้าใจกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองได้อย่างเป็นระบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ

ในการดำเนินการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังจะนำเสนอต่อไปนี้

วิไลวรรณ สมบูรณ์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีปัญหาและความต้องการการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ปัญหาการทำการวิจัยในชั้นเรียนเรียงตามลำดับ คือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ด้านการดำเนินการวิจัย ด้านสมรรถภาพในการวิจัย และด้านงบประมาณ ส่วนความต้องการการวิจัยในชั้นเรียนเรียงตามลำดับคือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ด้านงบประมาณ ด้านสมรรถภาพในการวิจัย และด้านการดำเนินการวิจัย

วีรพล ฉลาดเยี่ยม (2544 , บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่าครูประถมศึกษาจำนวนร้อยละ 15.21 เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวนร้อยละ 7.60 ทำวิจัย 1 เรื่อง และร้อยละ 6.14 ทำวิจัย 2 - 5 เรื่อง โรงเรียนประถมศึกษาให้การสนับสนุนการทำวิจัยอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ครูประถมศึกษามีความรู้และทักษะในการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย แต่ครูประถมศึกษา มีความเห็นว่างานมีคุณลักษณะของนักวิจัยอยู่ในระดับมาก ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา มีอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัย ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการวิจัยและขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษางานวิจัยเป็นต้น ความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัย

ชาญยุทธ นาเจริญ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับต่างๆ โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาด้านนี้ ด้านความรู้ และทักษะในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านปัจจัยเกื้อหนุนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนมีความต้องการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันและปฏิบัติงานที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

มานพ วรรณรักษ์ (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติผู้บริหารเห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการมากคือ การแนะนำวิธีวิจัยในชั้นเรียน แนะนำการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาในชั้นเรียน กระตุ้นให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน และกระตุ้นให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ ส่วนครูผู้สอนเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติและสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการมากคือการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนส่วนความต้องการผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนมากเหมือนกันตามลำดับ คือ โดยการใช้วิทยากรให้ความรู้ การศึกษาดูงานลำดับที่แตกต่างคือศึกษาเอกสารและประชุมเชิงปฏิบัติการระดับอำเภอ

ประยูร จันทะมาตย์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าข้าราชการครูมีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องและการดำเนินงาน ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 12 ปีลงมา มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การสอน 13-18 ปี มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เหรียญ บุญสิน (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า สภาพปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีสภาพปัญหาในการทำวิจัยด้านกระบวนการขึ้นกำหนดวิธีการ การแก้ปัญหาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านกระบวนการต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

แคลฮวน (Calhuon, 1975, 62) และโคเชนโดร์เฟอร์ (Kochendorfer, 1994) ได้ทำการวิจัยสอดคล้องกันว่าการวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับ 3 วิธี คือ การวิจัยในชั้นเรียนเฉพาะบุคคล ซึ่งทำโดยครูแต่ละคนการวิจัยในชั้นเรียนซึ่งทำโดยครูแต่ละกลุ่มอาสาสมัครและการวิจัยในชั้นเรียนทำโดยครูทั้งหมดในโรงเรียนการวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยปรับปรุงสภาพในโรงเรียนช่วยครู

ในเรื่องทักษะการแก้ปัญหาของเด็ก ๆ ตรวจสอบปัญหาและวิธีแก้การวัดในเรื่องการสอนคนที่เกี่ยวข้องกับกรวิจัยในชั้นเรียนควรพิจารณาถึงจุดประสงค์ของการวิจัยชนิดของข้อมูลที่ใช้ชื่อเรื่องของการวิจัยและข้อบังคับของนักเรียน

เคนเนต (Kenneth, 1992, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยพบว่าครูได้เพิ่มพูนทักษะและความเข้าใจในการใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาการสอนวิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ของนักเรียนช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ จากข้อมูลที่สะท้อนประสบการณ์ในชั้นเรียนและจากการเข้าร่วมอภิปรายฉันท์มิตร ผลการวิจัยสนับสนุนความเชื่อในคุณค่าของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการบูรณาการทฤษฎีและปฏิบัตินำไปสู่การปรับปรุงการสอนส่วนผู้ที่อยู่ในฐานะติวเตอร์ซึ่งเป็นผู้วิจัยงานชิ้นนี้ได้รับความเข้าใจ(เกิดปัญหา)และทำการปรับปรุงภาพปฏิบัติในกระบวนการวิชาอบรมซึ่งนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพด้วย

สเตฟฟี (Steffy, 1998 - A) ศึกษาวิจัย กรณีศึกษาการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขนาดกลาง ผลการวิจัย พบว่า การเรียนในห้องเรียนที่เปลี่ยนแปลงทำให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนสามารถบอกถึงความเข้าใจเพื่อที่จะช่วยเหลือในการปฏิรูปกระบวนการเรียนของตนเอง การเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนมีประสิทธิภาพมาก เมื่อมีการนำเอาเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์มาใช้กับหลักสูตรแกนกลาง การเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนสามารถทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิดความพึงพอใจสำหรับนักเรียน ในขณะที่พบว่า การศึกษานี้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบทั่วไปได้ ความคิดหลาย ๆ อย่างที่ได้นำเสนอ นั้นมีความเป็นไปได้ที่จะช่วยให้เพิ่มจำนวนของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ได้รวมเอาแนวคิดนี้ลงในโครงสร้างของหลักสูตรเดิม

โรส และคณะ (Rose and Others, 1999, 255) ได้ทำการวิจัยสอดคล้องกับทาเบชนิก ซิกเนอร์ และเคนเนต (Tabachnick, Zeichner & Kenneth, 1999, 309) การวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดรวบยอดในการสอนที่แตกต่างกันและช่วยให้การคาดหวังของครูเกี่ยวกับความสามารถที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ประโยชน์เหล่านี้อาจจะไม่เกิดขึ้นกับโครงการวิจัยในชั้นเรียน ถ้าปราศจากการมีส่วนร่วมของครูกับความเชื่อในเรื่องของการมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะถึงระดับสูง ความประณีตในการออกแบบและวิเคราะห์โครงการ หรือการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทางด้านทักษะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

ฟัลเชอร์ (Fulcher, 2001 - A) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยการอนุญาตและ ส่งเสริมให้นักศึกษาชาวสเปนใช้ภาษาถิ่นในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษา พบว่า การที่นักศึกษาได้รับอนุญาตและส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำความคุ้นเคยกัน ใช้ภาษาถิ่นของตนเอง

ในห้องเรียนถือเป็นเรื่องทีละเอียดย่อน เป็นการเปลี่ยนแปลงการควบคุมพฤติกรรมของนักศึกษา โดยจัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ เช่นการปฏิบัติงานร่วมกันของนักศึกษาที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การอนุญาตและส่งเสริมให้นักศึกษาที่ได้ใช้ภาษาเดียวกันเรียนรู้และทำงานร่วมกันเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจที่จะศึกษาและทำงานร่วมกันเพิ่มมากขึ้น

บอลตรัส (Baltrus, 2002, 100) ได้ศึกษาเปรียบเทียบด้านความรู้และการจูงใจที่เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้แบบกำหนดตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่บูรณาการเทคโนโลยีและชั้นเรียนแบบดั้งเดิม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 396 คน วิธีการศึกษาให้นักเรียนเหล่านี้ตอบแบบสอบถามวัดประสิทธิภาพของตนเองทางด้านวิชาการ คุณค่าที่จำเป็น ประสิทธิภาพในตนเองด้านคอมพิวเตอร์ และการรับรู้การกำหนดตนเองในชั้นเรียนทางศิลปะทางภาษาอังกฤษ ทำการทดสอบรูปแบบเชิงโครงสร้างที่ตั้งทฤษฎีขึ้นจากการวิจัยในชั้นเรียนในชั้นเรียน 2 ประเภท เพื่อให้รู้แน่ชัดว่าตัวแปรการกำหนดตนเองดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนที่บูรณาการเทคโนโลยีหรือไม่ และสภาพแวดล้อมทางการสอน 2 สภาพนั้นยืนยันความสัมพันธ์ให้เห็นว่าแตกต่างกันหรือไม่ผลการศึกษาพบว่าการกำหนดตนเองและตัวแปรที่จำเป็นที่มีมาก่อน กับค่านิยมภายในและประสิทธิภาพทางวิชาการมีบทบาทร่วมกันในชั้นเรียนทั้ง 2 ประเภท นอกจากนี้การกำหนดตนเองในชั้นเรียนประเภทดั้งเดิมมีผลต่อนักเรียนน้อยกว่านักเรียนในชั้นที่มีการบูรณาการ การกำหนดตนเองของนักเรียนในชั้นเรียนประเภทดั้งเดิม สามารถพยากรณ์ได้ดีขึ้น เมื่อใช้ค่านิยมภายในของรายวิชา ส่วนอิทธิพลของประสิทธิภาพแห่งตนทางวิชาการที่มีต่อค่านิยมภายในตัวพยากรณ์ที่เข้มแข็งดีขึ้น สำหรับนักเรียนในรายวิชาที่บูรณาการเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามประสิทธิภาพแห่งตนของคอมพิวเตอร์ไม่มีผลต่อทุกกลุ่มซึ่งถูกตัดออกไปจากสมการพยากรณ์

จากผลการวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ส่วนใหญ่พบว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณสนับสนุนและที่สำคัญ คือขาดแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าทำให้การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร